

Brüssel, 8. november 2019
(OR. en)

13792/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0070(COD)

PROCIV 88
JAI 1150
COHAFA 89
FIN 719
CODEC 1579
CADREFIN 361

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	10756/2/19 REV 2
Komisjoni dok nr:	7271/19
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta - Osaline üldine lähenemisviis

1. Komisjon esitas 7. märtsil 2019 järgmise ettepaneku: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta.
2. Elanikkonnakaitse töörühm arutas ettepanekut 2019. aasta märtsist oktoobrini ning eesistujariigid Rumeenia ja Soome esitasid selle aja jooksul mitu kompromissteksti. Nende arutelude tulemusena tehti tekstis mitmeid muudatusi.

3. Liidu elanikkonnakaitse mehhanismi otsuse muutmise ettepanek on üks sektoripõhistest ettepanekutest, mis esitati mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) ettevalmistamise kontekstis. Kõik lähtesummad lisatakse pärast mitmeaastast finantsraamistikku (2021–2027) käsitlevate läbirääkimiste lõpuleviimist.
Põhjendused 8c ja 8d ning artikli 1 lõige 2d on esitatud nurksulgudes, et kajastada nõukogu kavatsust tagada nende sätete sidusus mitmeaastase finantsraamistiku erinevate sektoripõhiste õigusaktide lõikes kooskõlas dokumendiga 5146/1/19 REV 1.
4. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 19. juunil 2019¹.
5. Alaliste esindajate komiteel soovitatakse paluda nõukogu leppida kokku lisas esitatud kompromisstekstis, mis moodustab seejärel ELi toimimise lepingu artikli 294 kohase seadusandliku tavamenetluse raames osalise volituse läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga.

¹ ELT C 282, 20.8.2019, lk 49.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

**millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 1313/2013/EL liidu
elanikkonnakaitse mehhanismi kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 196,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

[...]³[...]

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

² ELT C **282**, **20.8.2019**, lk **49**.

³ [...]

ning arvestades järgmist:

(1) [...] ⁴ Otsust nr 1313/2013/EL [...] ⁵ muudeti otsusega (EL) 2019/420⁶, millega muu hulgas tugevdatakse liidu ühist reageerimist loodusõnnetustele ja inimtegevusest tingitud õnnetustele, luues rescEU nime all tuntud vahendite reservi, tugevdatakse uue nimetusega Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurssi ning tõhustatakse õnnetuste ennetamist ja nendeks valmisolekut. Liidu elanikkonnakaitse mehhanismi tuleks veelgi tugevdada.

(2) [...]

(2a) Liidu elanikkonnakaitse mehhanism kasutaks liidu taristuid, nagu Galileo. Galileo on Euroopas ja maailmas esimene spetsiaalselt tsiviilotstarbeks ette nähtud ülemaailmne satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise taristu, mida saab kasutada ka muudes valdkondades, nagu hädaolukordade ohjamine, sealhulgas varajase hoiatamise alane tegevus. Galileo asjakohased teenused hõlmavad hädaabiteenust, mis saadab signaalide edastamise kaudu hoiatusi looduskatastroofide või muude hädaolukordade korral teatavates piirkondades. Liikmesriigid peaksid saama seda teenust kasutada. Kui nad otsustavad seda teenust süsteemi valideerimiseks kasutada, peaksid nad määrama kindlaks kõnealuse hädaabiteenuse kasutamiseks volitatud riigiasutused ja edastama nende andmed komisjonile.

⁴ [...]

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/420, millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 77, 20.3.2019, lk 1).

- (3) [...] **Liit peab saama** arendada edasi Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurssi ning katta täiendavaid kulusid, mis tulenevad kohandamistoetustest ja Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurssi suunatud vahendite kasutamisest.

(3a) Selleks et toetada liikmesriike abi andmisel, tuleks Euroopa elanikkonnakaitse ühisressurssi veelgi tugevdada, kaasrahastades eraldatud vahendite tegevuskulusid, kui need vahendid võetakse kasutusele väljaspool liitu.

- (4) RescEU vahendite – **mis määratakse kindlaks rakendusaktidega** – loomiseks, kasutuselevõtmiseks ja käitamiseks on vajalikud piisavad rahalised vahendid.
- (5) Otsuses nr 1313/2013/EL on sätestatud liidu mehhanismi rahastamispakett, mis on peamiseks lähtesummaks ja on ette nähtud programmi kulude katmiseks kuni eelarveperioodi 2014–2020 lõpuni.
- (6) **Seda** rahastamispaketti [...] **tuleks** ajakohastada [...] **alates [nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027⁷] kohaldama hakkamise kuupäevast selles määruuses esitatud uute arvudega.**
- (7) [...]
- (8) **Protsendimäärad** otsuse nr 1313/2013/EL I lisas **sätestatud rahastamispaketi eraldiste kohandamiseks** [...] ei ole piisavalt paindlikud, et liit saaks nõuetekohaselt kohandada ennetusse, valmisolekusse ja reageerimisse tehtavaid investeeringuid. Selle kohaselt [...] **tuleks** katastroofiohu ohjamise tsükli eri etappidele eraldatavate investeeringute maht eelnevalt kindlaks määrata. [...] **[Paindlikkuse puudumine]** pärsib liidu reageerimisvõimet, sest katastroofide ohjamine on prognoosimatu. **Komisjon peaks tagama märkimisväärsed rahalised vahendid ennetus- ja valmisolekumeetmeteks, et tagada jätkuvad investeeringud ja pikaajaline kestlikkus nendes õnnetuste ohjamise tsükli valdkondades.**

⁷ [...]

(8a) Komisjon esitab liidu elanikkonnakaitse mehhanismi eelarve täitmise kohta aruande kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2018/1046 („finantsmäärus“)⁸.

(8b) Otsuse nr 1313/2013/EL rakendamisel prognoositavuse ja pikaajalise tõhususe tagamiseks peaks komisjon võtma vastu iga-aastased või mitmeaastased tööprogrammid koos kavandatavate eraldistega. Peale selle tuleks tulevikus kavandatavad eraldised esitada igal aastal arutamiseks komitees, kes abistab komisjoni kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

[(8c) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustele (EL, Euratom) 2018/1046

(„finantsmäärus“) ja (EL, Euratom) nr 883/2013⁹ ning nõukogu määrustele (Euratom, EÜ) nr 2988/95¹⁰, (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹¹ ja (EL) 2017/1939¹² tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide eiramiste, sealhulgas pettuste ennetamist, tuvastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 korraldada haldusjuurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada nende eest süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371¹³.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

¹⁰ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

¹¹ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹² Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd, andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused. Seetõttu peaksid kolmandate riikide ja territooriumidega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud kokkulepped, samuti kõik käesoleva otsuse rakendamise tulemusel sõlmitavad lepingud või kokkulepped sisaldama sätteid, millega antakse komisjonile, Euroopa Kontrollikoja ja OLAFile selge sõnaga õigus korraldada oma vastavate pädevuste piires selliseid auditeid, kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi, ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.

(8d) Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad kolmandad riigid võivad liidu programmides osaleda koostöö raames, mis kehtestati Euroopa majanduspiirkonna lepinguga¹⁴, milles on sätestatud, et programme rakendatakse kõnealuse lepingu kohaselt tehtava otsuse alusel. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õigusaktide alusel. Käesolevas otsuses tuleks kehtestada erisäte, mille kohaselt antakse vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutav juurdepääs, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks.]

(9) [...]

(10) Seega tuleks otsust nr 1313/2013/EL vastavalt muuta,

¹⁴ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust nr 1313/2013/EL muudetakse järgmiselt.

(-1) Artiklisse 9 lisatakse järgmine lõige:

„10. Kui hädaabiteenust osutab Galileo, võib iga liikmesriik otsustada selle kasutamise.

Kui liikmesriik otsustab kasutada esimeses lõigus osutatud hädaabiteenust, määrab ta kindlaks kõnealuse hädaabiteenuse kasutamiseks volitatud riigiasutused ja edastab nende andmed komisjonile.“

(1) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) **lisatakse** [...] järgmine **lõige**:

„1a. Rahastamispakett liidu mehhanismi rakendamiseks ajavahemikus 2021–2027 on [1 400 000 000 eurot jooksevhindades]“;

b) **lõige 2 jäetakse välja;**

c) **lõiget 4 muudetakse järgmiselt:**

„4. Lõikes 1 osutatud rahastamispakett eraldatakse ajavahemikuks 2021–2027 selleks, et katta loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste ennetamise, nendeks valmisoleku ja neile reageerimise meetmete võtmist.“;

[...] **d)** lõiked [...] 5 ja 6 jäetakse välja.

(2) Artikkel 20a¹⁵ [...] **asendatakse järgmisega:**

a)[...]

Artikkel 20a

Nähtavus ja auhinnad

- „1. Liidu rahaliste vahendite saajad tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastamise nähtavuse (eriti meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel), andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet. Käesoleva otsuse alusel antud abi või rahaliste vahenditega suurendatakse liidu asjakohast nähtavust, sealhulgas tõstetakse artiklites 11, 12 ja artikli 21 lõike 2 punktis c osutatud vahendite puhul esile liidu embleemi.
2. **Komisjon töötab välja teabevahetustrateegia, et teha liidu mehhanismi raames võetud meetmete käegakatsutavad tulemused kodanikele nähtavaks.**

Komisjon rakendab käesoleva otsuse ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. Käesolevale otsusele eraldatud rahalised vahendid aitavad samuti tutvustada liidu poliitilisi prioriteete niivõrd, kuivõrd need on seotud artikli 3 lõikes 1 osutatud eesmärkidega.

[...]

¹⁵ [...]

3. Komisjon annab medaleid, et tunnustada ja austada pikaajalist pühendumust liidu elanikkonnakaitsele ja silmapaistvat panustamist sellesse.“

(2a) Artikli 21 lõike 3 neljandast lõigust saab uus lõige ja seda muudetakse järgmiselt:

„3a. Käesolevas artiklis osutatud finantsabi võib anda mitmeaastaste tööprogrammide kaudu. Üle ühe aasta kestvate meetmete puhul võib eelarvelised kulukohustused jagada aastasteks osamakseteks.“

(2b) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud vahendite puhul on liidus või väljaspool liitu toimunud õnnetuse või tekkinud õnnetuse ohu korral liidu finantsabi summa piiratud maksimaalselt 75 %-ga vahendite käitamise kuludest, sealhulgas transpordikuludest.“;

b) lõige 3 jäetakse välja.

(2c) Artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Finantsabi vormid ja rakenduskord

- 1. Komisjon annab liidu finantsabi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046.**
- 2. Käesoleva otsuse alusel võidakse anda finantsabi ükskõik millises vormis, mis on kehtestatud määruses (EL, Euratom) 2018/1046, eelkõige toetustena, hangete vormis või maksetena usaldusfondidesse.**

3. Käesoleva otsuse rakendamiseks võtab komisjon rakendusaktide kaudu vastu iga-aastased või mitmeaastased tööprogrammid, välja arvatud IV peatükis sätestatud õnnetustele reageerimise alla kuuluvate meetmete puhul, mida ta ei saa ennetavalt esitada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Iga-aastastes või mitmeaastastes tööprogrammides kehtestatakse taotletavad eesmärgid, oodatavad tulemused, rakendamise meetod ja kogusumma. Samuti sisaldavad need rahastatavate meetmete kirjeldust, märke igale meetmele eraldatud summa kohta ja rakendamise soovituslikku ajakava. Artikli 28 lõikes 2 osutatud finantsabi puhul kirjeldatakse iga-aastastes või mitmeaastastes tööprogrammides nendes osutatud riikide jaoks ette nähtud meetmeid.
4. Läbipaistvuse ja prognoositavuse eesmärgil esitatakse eelarve täitmine ja tulevikus kavandatavad eraldised igal aastal arutamiseks artiklis 33 osutatud komitees. Nendest teavitatakse Euroopa Parlamenti.“

(2d) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

[„Artikkel 27

Liidu finantshuvide kaitse

Kui kolmas riik osaleb mehhanismis rahvusvahelise lepingu kohase otsuse alusel või muu õigusakti alusel, annab kolmas riik vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust korraldada juurdlusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, nagu on sätestatud määruses (EL, Euratom) nr 883/2013.“]

(3) Artiklit 30¹⁶ muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 2 jäetakse välja;
- b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 21 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

- c) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„Artikli 21 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

(4) I lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates selle jõustumise kuupäevast. Erandina [...] kohaldatakse käesoleva otsuse artikli 1 lõiget -1 **ning artikli 1 lõike 1 punkte a ja c** alates 1. jaanuarist 2021.

¹⁶ [...]

Artikkel 3

[...]

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
